

Devlet Okullarında Gerçekleştirilen Kütüphane Çalışmaları

Tülay Erduran

Adnan Ötügen İl Halk Kütüphanesi, tulayerd@mynet.com

Özet

Bu bildiri ile devlet okullarında Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı görev yapan öğretmenlerin gerçekleştirdikleri kütüphane çalışmaları irdelenecektir. 2008–2009 yılları arasında İstanbul, Kars, Ankara, Eskişehir, Van ve Kayseri'de ilköğretim ile ortaöğretim düzeyindeki okullarda kütüphane çalışmaları yapılmıştır. Bazı öğretmenler, mevcut kütüphaneyi yeniden düzenleyerek amacına uygun ve işlevsel hale getirirken, bazı öğretmenler kendi imkanlarıyla okullarında kütüphane oluşturmuştur. Bazıları ise “Kitap Okuma Yarışmaları” ve “Kütüphanesiz Okul Kalmayın” kampanyaları ile eğitimde kütüphanelerin “olmazsa olmaz” kurumlar olduğuna dikkat çekmişlerdir. Eğitim ve kütüphane temalarının birebir örtüştüğü bu önemli çalışmalar okul kütüphanelerinin en güzel örneklerinden sadece birkaçıdır.

***Anahtar sözcükler:** Devlet Okulu Kütüphaneleri, Eğitim ve Kütüphane İlişkisi, Öğretmen ve Kütüphane İlişkisi*

Tanım

Okul Kütüphaneleri, içinde bulunduğu okulun öğrenci, veli ve personeline hizmet veren, kullanıcılarına göre derleme ve hizmet geliştiren, dermeyi kütüphanecilik standartlarına ve “Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği'ne” göre düzenleyen ve eğitimi desteklemeyi amaçlayan kütüphanelerdir.

Okul Kütüphaneleri, eğitimin en önemli parçasıdır. Okuldaki eğitimin kalitesi, kütüphanesinin işlerliği ve kullanılabilirliği ile paraleldir. Eğitim laboratuvarları olan okul kütüphaneleri, okuma alışkanlığı, araştırma becerisi ve alışkanlığı gibi bir dizi yaşamboyu öğrenme basamaklarından öğrencilerinin kolaylıkla ve başarıyla geçmelerini sağlar.

Okul Kütüphanelerinin Amaçları

- Okulun görevleriyle birlikte öğretim programında belirtilen eğitimsel amaçları desteklemek ve ilerletmek;
- Çocuklarda okuma, öğrenme, yaşamları boyunca kütüphane kullanma alışkanlığını ve zevkini geliştirmek ve sürdürmek;

- Bilgi edinme, anlama, hayal kurma ve eğlenme amacıyla bilgiyi kullanma ve yaratıcılığı sağlama deneyimlerini oluşturacak fırsatlar sunmak;
- Toplumdaki iletişim yöntemlerine duyarlı olarak yapıya, biçime veya ortama bakılmaksızın bilgiyi değerlendirmeleri ve kullanmaları için bütün öğrencileri eğiterek beceri kazanmalarını desteklemek;
- Yerel, bölgesel, ulusal ve evrensel kaynaklara erişimi sağlayarak kullanıcıların farklı görüşleri, deneyimleri ve düşünceleri üretebilmelerinde gerekli olanakları tanımak;
- Sosyal ve kültürel olayların farkında olmayı ve bunlara önem vermeyi sağlayan faaliyetler düzenlemek;
- Okulun görevlerini başarıyla yerine getirmesi için öğrenciler, öğretmenler, yöneticiler ve velilerle birlikte çalışmak;
- Etkin ve sorumlu vatandaş olarak demokrasiye katılmak için düşünce ve bilgiye erişim özgürlüğünün gerekliliğini benimsetmek;
- Okul kütüphanesinin kaynaklarını, hizmetlerini ve okumanın gerekliliğini okulun tamamına ve ilgili olabilecek herkese anlatmak (ifla.org, 2010).

Giriş

Bu bildiri de Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında görev yapan Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı, Tarih ile Çocuk Gelişimi ve Eğitimi öğretmenlerinin, 2008–2009 yılları arasında hizmet verdikleri okullarda yaptıkları Kütüphane çalışmaları irdelenecektir. Kars, İstanbul, Eskişehir, Kayseri, Van ve Ankara’da görev yapan ilköğretim ve ortaöğretim öğretmenlerinin gerçekleştirdikleri çalışmalar örnekleriyle birlikte sunulacaktır.

Kars

Doğruyol Köyü Şehit Astsubay Tuncay Güneş İlköğretim Okulu / 2008

Doğruyol Köyü, Kars’ın Arpaçay ilçesine bağlıdır. Köy, ilçeye 32 km. uzaklıktadır. İlçede kütüphane, sinema, tiyatro bulunmamaktadır. İlçe halkı için 3 Kasım önemli bir tarihtir çünkü o gün Kars’ın “Kurtuluş Günü”dür. Her yıl bu tarihte günün anlam ve önemine ilişkin ilçede kutlanmalar yapılmaktadır.

Köydeki tek okul Doğruyol Köyü ŞATG İlköğretim okuludur. Üç katlı okulda toplam 12 öğretmen görev yapmaktadır. Okul, köye 1 km. uzaklıkta olduğundan, öğrenciler her sabah yürüyerek okula gelmektedir.

2008 yılında Okul Müdürü vekili Özgür MADEN'in başkanlığında, öğretmenlerin disiplinli ve özverili çalışmaları ile okulda bir Kütüphane kurulmuştur. Hayırsever vatandaşların yardımıyla kitap rafları yaptırılmıştır. Kütüphaneye, öğrencilerin boylarına uygun rahatça kullanmalarına olanak sağlayan masa, sandalye ve sıra konulmuştur. Ve imkanlar ölçüsünde toplanan kitaplar, geleceğimizin büyüklerine sunulmak üzere raflara yerleştirilmiştir. Zamanla kitap bağışları çoğalmış ve kütüphane koleksiyonu zenginleşmiştir. Ders çalışma, ödev yapma, kitap okuma faaliyetleri ile öğrencilere kütüphane kullanımını özendirilmiştir. Böylece okulun ve kütüphanenin vermiş olduğu hizmet amaçları birbiriyle örtüşerek eğitimde kalitenin yükseltilmesi hedeflenmiştir. (tulayerd.blogcu.com, 2008)

Eskişehir

Hasan Karacalar İlköğretim Okulu / 2009

Eskişehir'in Sivrihisar ilçesinde bulunan arsanın, Hasan Karaca'nın hayırsever torunları tarafından bağışlanıp okul olarak inşa edilmesiyle, Hasan Karacalar İlköğretim Okulu 08.02.1988 tarihinde eğitim - öğretime başlamıştır.

Okulda 18 derslik, laboratuvar ve çok amaçlı salon ile okul kütüphanesi bulunmaktadır.

Okul Kütüphanesinden Hüseyin DİKER adlı öğretmen sorumludur.

Hüseyin Öğretmen, önce okul içindeki çocuklar arasında bir "Kitap Kampanyası" başlatmıştır. "Çocukları geziye götürmek ve iyi bir not değerlendirmesi" ile başlatılan kampanya kapsamında öğrenciler motive edilmiştir. Bu çalışma sayesinde kütüphane koleksiyonu genişlemiş hatta bir öğrenci tek başına 110 kitap getirerek arkadaşlarına örnek olmuştur. Böylece Kütüphaneyi oluşturan temel unsurlardan biri olan "Kütüphane Koleksiyonu" tamamlanmış olmaktadır.

"Kitap Okuma" kampanyası başlatılarak en fazla okuyan öğrenci tespit edilmiş ve ödüllendirilmiştir. Böylece öğrencilerin yaşam boyu okuma alışkanlığı kazanmaları hedeflenmiştir.

Kütüphanede yaklaşık dokuz yüz kitap ve sekiz takım ansiklopedi bulunmaktadır. Ayrıca Bilim Çocuk Dergisi'ne okulun aboneliği vardır.

Okul Kütüphanesinin oluşturulması ve Kütüphanenin kullanılabilirliği öğrencilere büyük kazanımlar sağlamıştır. Okul geçen sene ilçe çapında çok büyük bir başarıya imza atmış ve

Seviye Belirleme Sınavı'nda %76 oranında başarı yakalamıştır. Ve bunların hepsi kitaplar sayesinde olmuştur. Bu bilinçle öğrenciler kitaba daha çok önem vermiştir. Okulun başarısında kütüphanenin işlerliği açık ve net olarak ortaya konulmuştur.

Bir öğrencinin “kitaplar uyumak için değil, uyanmak içindir” demesi okumanın ve okul kütüphanesinin başarısını gözler önüne sermektedir.

Hüseyin Öğretmen, Okul-Kütüphane ilişkisini “Kitap okuyan bir toplum yetiştireceğiz” sözleriyle özetlemektedir. (tulayerd.blogcu.com, 2009)

Van

Fevzi Çakmak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu / 2009

Van'ın Erciş ilçesi, Doğu Anadolu Bölgesi'nin en eski yerleşim yerlerinden biridir. Doğusunda Muradiye; batısında Bitlis, kuzeyinde Ağrı, güneyinde Van Gölü ile çevrili olan Erciş tarihte birçok medeniyeti topraklarında barındırmıştır.

Fevzi Çakmak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu Erciş'te bulunmaktadır. Okulun Kütüphanesi Yusuf GÜNGÖRMEZ adlı öğretmen tarafından düzenlenerek öğrencilerinin hizmetine sunulmuştur.

Yusuf Öğretmen, derslerinin bir kısmını kütüphanede yapmaktadır. Böylece öğrencilerin kütüphane alışkanlığı kazanması anlamında büyük bir adım atmış olmaktadır. Ayrıca öğrenciler “Kitaplar Evi”nde ders yapmanın keyfine varmaktadır.

Okulda öğrenciler, kitap okuma konusunda birbirleriyle yarış içine girmiştir. Bu da okul kütüphanesinin ciddi anlamda işlevsel olduğunun göstergesidir.

Yusuf Öğretmen, Kütüphanede bulunan 50 adet kitap sayısını çoğaltmayı başarmış ve bu sayı yaklaşık 1000'e çıkmıştır. Ayrıca kütüphanede -imkânlar ölçüsünde- fiziksel düzenleme yapılarak kütüphanenin modern bir görüntüye kavuşması sağlanmıştır.

Yine Kütüphaneye bilgisayar sağlanarak internet bağlantısı yapılmıştır. Böylece gerek kütüphane işlemleri, gerekse öğrencilere sunulan bilgi hizmeti, okul öğretmenlerinin gözetiminde on-line olarak yapılabilmektedir.

Görülüyor ki, okul kütüphanesinin gerçekleştirdiği faaliyetler ile öğrencilerin ileride iyi bir “bilgi okuryazarı” olmaları hedeflenmiştir. (tulayerd.blogcu.com, 2009)

Kayseri

Kayseri Endüstri Meslek Lisesi / 2008

Kayseri Endüstri Meslek Lisesi, 21 Mart - 23 Nisan 2008 tarihleri arasında “KİTAP TOPLAMA KAMPANYASI” başlatmıştır. Bu kampanya çerçevesinde “6125” adet kitap toplanmış ve toplam beş okula bağışta bulunulmuştur. Bu okullar; Ambar İlköğretim Okulu, Fatma Aksoy İlköğretim Okulu, Ülfet Kızıklı İlköğretim Okulu, Şehit Hava Pilot Üsteğmen Vedat Evliya Lisesi ve H. Hüseyin Arıkan Endüstri Meslek Lisesi’dir.

Yine Kayseri Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi, 02–30 Mart 2009 tarihleri arasında “KÜTÜPHANESİZ OKUL KALMASIN” kampanyası ile çalışmalarına devam etmiş ve Okul Kütüphanesini Kitap Toplama Merkezi yapmıştır.

Aynı lise 15 Mayıs 2009 tarihinde “100 TEMEL ESER OKUMA YARIŞMASI” düzenlemiştir. Yarışmanın amacı; Türk Milli Eğitiminin amaçları doğrultusunda öğrencilerin dikkatlerini kitaba çekmek, kitap okumaya ilgiyi artırmak, kitap okuma seviyelerini görmelerini sağlamak ve kendilerine olan güvenlerini artırabilmektir. Yarışma kapsamında, “Çalığışu, Eğil Dağlar, Ateşten Gömlek, Yaban, Beş Şehir, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu, Gün Olur Asra Bedel, Küçük Ağa, Yılkı Atı, Kayıp Aranıyor” adlı eserler yer almaktadır. Öğrencilerden, bu eserlerin beş tanesini 15 Mayıs 2009 tarihine kadar okumaları istenmiştir. Bu tarihte yapılan sınavda, öğrenciler her kitaptan 10 soru olmak üzere toplam 50 sorudan sınava girmişlerdir.

Yarışma sonunda dereceye girenlerden;

Birinciye DİJİTAL FOTOĞRAF MAKİNASI,

İkinciye MPG4 ÇALAR,

Üçüncüye DIVX PLAYER

hediye verilmiş, ayrıca jüri özel ve mansiyon ödülleri de yarışma kapsamında öğrencilere dağıtılmıştır. (tulayerd.blogcu.com, 2008)

Ankara

Çubuk Ansolu Teknik, Anadolu Meslek, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi / 2009

Okulun kütüphanesi Türk Dili ve Edebiyatı öğretmenlerinden Nurkan Bayındır'ın ve Kütüphanecilik Kulübü Öğrencilerinin özverili çalışmalarıyla düzenlenmiştir. Nurkan Öğretmen -gerektiğinde hafta sonları- okul kütüphanesini modern kütüphanecilik anlayışına uygun olarak düzenlemek için her türlü çabayı göstermiştir.

Güncel kitapların çoğunlukta olduğu kütüphane koleksiyonu, Dewey Onlu Sınıflama Sistemine göre sınıflanmıştır. Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği'ne uygun olarak düzenlenen kütüphanenin, duvarlarına yapıştırılan "kitaba" ve "okumaya" dair özlü sözler öğrencilerin beğenisini kazanmıştır.

Kütüphane, düzenli rafları ve tek kişilik çalışmaya olanak sağlayan okuma masalarıyla öğrencilerine hizmet vermektedir.

31 Mart - 5 Nisan 2009 tarihleri arasında 45. Kütüphane Haftası etkinlikleri çerçevesinde Okulun Müdür Yardımcılarından Fahrettin Gürol başkanlığında, Nurkan Bayındır, Arzu E. Bozdemir ve Z. Aysun Doğan adlı öğretmenlerin rehberliğinde 3. Ankara Kitap Fuarına gezi düzenlenmiştir. Okuma alışkanlığı ve kitap sevgisini kazandırmak amacıyla gerçekleştirilen bu geziye imkânlar ölçüsünde 41 öğrenci katılmıştır.

Ayrıca "Kütüphane Haftası" ve "Türkiye Okuyor Kampanyası" çerçevesinde okulda bir seminer düzenlenmiştir. Beş oturumdan oluşan seminere yazar Mahir Duman ve Yılmaz Erdoğan katılmıştır. Seminerin konusu, haftanın anlam ve önemine uygun olarak "Zararlı alışkanlara alternatif: OKUMAK" olarak belirlenmiştir. "Okumanın önemi" ve "okuma alışkanlığı kazandırmak" seminerin temel hedefi olmuştur. (tulayerd.blogcu.com, 2009)

İstanbul

İstanbul Cağaloğlu Anadolu Lisesi / 2009

"Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Eğitim Çınarı" olarak eğitim-öğretime devam eden lise, Sultan Abdülmecid'in annesi Bezmiâlem Valide Sultan'ın isteği üzerine 21 Mart 1850 tarihinde eğitim hayatına başlamıştır. Tarihte "Darülmaarif", "Valide Mektebi", Osmanlı'nın ilk "Sivil Lisesi" , "İnas İdadisi", Türkiye'nin ilk "Kız Lisesi" olarak anılır.1983 yılından itibaren

Almanca eğitim veren "Anadolu Lisesi" statüsüne geçerek "Cağaloğlu Anadolu Lisesi" adını almıştır. Okulda öğretime destekli satranç, müzik, felsefe, sinema, tiyatro ve spor kulüpleri bulunmaktadır.

Okulun kütüphanesi, 2008–2009 eğitim-öğretim yılı başında yeniden düzenlenerek öğrencilerinin hizmetine sunulmuştur. Okulun edebiyat öğretmenlerinden Şengül TAN, öğrencileri ve sonradan gruba dahil olan bir Kütüphaneci ile özverili ve disiplinli çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Böylece okulun kütüphanesi değişen ve gelişen yüzünü tüm öğrencilerine ve öğretmenlerine göstermiştir. Yaklaşık sekiz bin kitap olan kütüphanede kütüphanecilik standartlarına uygun çalışmalar yapılmaktadır.

Kütüphanede, kitapların Dewey Onlu Sınıflama Sistemine göre sınıflaması yapılmıştır. Ayrıca renkli sırt etiketleri özel olarak okul tarafından hazırlanmıştır. Her konu numarasının ayrı bir rengi olup, renkli etiketler ilgili kitaba yapıştırılmıştır. Uzun ve yorucu bir iş olmasına karşın, Şengül Öğretmen ve ekibi disiplinli bir çalışmayla en kısa sürede etiketleme işini bitirmişlerdir.

Kütüphanede danışma kaynakları olan ansiklopedi, sözlük vb. kaynaklar, ayrı bir rafa düzenli bir şekilde yerleştirilmiş ve okuyucuların kullanımına sunulmuştur

Varlık, Türk Edebiyatı, Bilim Teknik, Atlas ve Ekoloji olmak üzere toplam beş derginin kütüphane aboneliği bulunmaktadır.

Bunların yanı sıra Kütüphanede çeşitli kültürel etkinlikler düzenlenerek öğrencilere kültür hizmeti de verilmektedir. Örneğin; yazar Semih Gümüş okula çağırılarak, yaklaşık yüz öğrenci ile söyleşi yapma imkanı sağlanmıştır.

Bu “Eğitim çınarı” içindeki kütüphane, modern kütüphanecilik standartlarına uygun olarak düzenlenerek öğrencilerine ve öğretmenlerine en iyi hizmeti vermeyi amaçlamaktadır. (tulayerd.blogcu.com, 2009)

İstanbul

Levent Kız Meslek Lisesi / 2009

Çocuk gelişimi ve eğitimi öğretmenlerinden Erman GEÇER, okul kütüphanesine ilişkin birçok başarılı çalışmalar gerçekleştirmiştir

Levent Kız Meslek Lisesi / Kütüphanecilik - Bilgi ve İletişimi Teknolojileri Kulübü 2008–2009 eğitim-öğretim yılında Okul Kütüphanesini yeniden düzenleme faaliyetine “Okul Kütüphanesi İyileştirme Çalışması” ile başlamıştır.

Kulüp yıl içerisinde bir dizi toplantılar düzenlemiştir. Öğrencilerin disiplinli ve özverili çalışmaları ve Okul Aile Birliği Başkanı Sevim KIZILYEL’in de desteği ile Okul Kütüphanesi yeni ve modern görüntüsüne kavuşmuş ve kütüphanenin işlevselliği artmıştır. Kütüphanenin işlerlik kazanmasıyla beraber eğitim-öğretim içerisindeki yerini de almıştır.

30 Mart–05 Nisan 2009 tarihleri arasında düzenlenen “45. KÜTÜPHANE HAFTASI” etkinlikleri kapsamında “KÜTÜPHANE HAFTASI ETKİNLİK POSTERİ” ile okuldaki öğrencilere kütüphanenin önemi aktarılmaya çalışılmıştır. Yine bu etkinlik kapsamında “KİTAP DAĞITIM VE TANITIM STANDI” açılmıştır. Ayrıca Erman Öğretmenin önderliğinde, “ATATÜRK KİTAPLIĞI”na gezi düzenlenmiştir.

Hocamız Prof. Dr. Osman ERSOY’un da belirttiği gibi “Kütüphanesiz bir eğitim düşünüyorsak, gerçekte eğitimi ciddiye almıyoruz demektir”. Bu bilinçle yola çıkan öğretmen Erman GEÇER öğrencilerine en iyi eğitim hizmetini verirken kütüphanenin de önemini açık ve net bir şekilde vurgulamaktadır. (tulayerd.blogcu.com, 2009)

Sonuç ve Öneriler

Devlet okullarında Okul Kütüphanelerinin olması zorunlu bir ihtiyaçtır. Çünkü Kütüphaneler eğitimin bir parçasıdır. Kütüphanesi olmayan ya da sadece “Kütüphane” tabelası bulunup, kilitli kapılar ardında kitap, dergi vb. materyallerin olduğu tahmin edilen okullarda eğitim hizmeti eksik verilmektedir.

22.08.2001 tarih ve 24501 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı Okul Kütüphaneleri Yönetmeliğinin “Atama veya Görevlendirme” başlığı altında belirtilen 7. maddesinde:

“Madde 7 - Kitap sayısı 3000’i aşan okul kütüphanelerine bir kütüphaneci atanır. Kütüphanecinin atanmadığı durumlarda Yönetimce kütüphanecilik kursu almış her öğretmen yoksa öğretmenler kurulunca belirlenecek bir öğretmen görevlendirilir. Öğretmene yardımcı olmak üzere okul müdürlüğünce bir memur görevlendirilir. Öğretmen ve memurun, Bakanlıkça düzenlenecek programa göre kütüphanecilik ile ilgili hizmetiçi eğitim kursuna katılmaları sağlanır.

Kütüphaneciye ve kütüphanede görevlendirilen memura başka görev verilmez.” denilmektedir.

Ancak uygulama ve yönetmelik tam olarak örtüşmemekte ve kitabı 3.000’den fazla olan okullarda bile Kütüphaneci ataması geneli kapsayamamaktadır. Devlet Okullarının çok azında Kütüphaneci çalışabilmektedir. Bu da Okul Aile Birliği vb. katkılar ile mümkün olabilmektedir. İnceleme yapılan ilköğretim ve ortaöğretim düzeyindeki yedi okuldan sadece bir tanesinde Kütüphaneci çalışabilmektedir. İstanbul Cağaloğlu Anadolu Lisesi’nde Okul Aile Birliği’nin katkıları ile okul kütüphanesinde İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik mezunu bir Kütüphaneci çalışmaktadır.

Buna rağmen duyarlı ve bilinçli öğretmenlerin kendi istek ve çabaları doğrultusunda yapmış oldukları kütüphane faaliyetleri kapsamında öğrenciler bu hizmetlerden bir ölçüde yararlanabilmektedir. Bu durumda Milli Eğitim Bakanlığının öğretmenlerine vermiş olduğu “Kütüphanecilik Kursu” seminerlerini daha ciddi, daha etkili ve “formatörlük” bazında öğretmenlerini motive ederek vermesi gerektiği sonucunu doğurmaktadır.

Kaynakça

Çubuk Anadolu Teknik, Anadolu Meslek, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/kutuphane-haftasi-etkinlikleri-cubuk-eml/5313381>

Doğruyol Köyü ŞATG İlköğretim Okulu 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/dogruyol-koyu-satg-ilkogretim-okulu/4667642>

Fevzi Çakmak Yatılı İlköğretim Bölge Okulu 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/fevzi-cakmak-yatili-ilkogretim-bolge-okulu-ercis/5075437>

Hasan Karacalar İlköğretim Okulu 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/hasan-karacalar-ilkogretim-okulu-eskisehir/5023373>

IFLA / UNESCO Okul Kütüphaneleri Bildirgesi. Çeviren: İnci Önal. 12.03.2010 tarihinde şu adresten erişilmiştir: <http://www.ifla.org/VII/s11/pubs/slm-tr.pdf>

İstanbul Cağaloğlu Anadolu Lisesi 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/istanbul-cagaloglu-anadolu-lisesi/4931075>

Kayseri Endüstri Meslek Lisesi 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/kayseri-endustri-meslek-lisesi/5044457>

Kayseri Teknik Lise ve Endüstri Meslek Lisesi 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/kayseri-teknik-lise-ve-endustri-meslek-lisesi/5044502>

Levent Kız Meslek Lisesi 12.03.2010 tarihinde şu adresten yararlanılmıştır: <http://tulayerd.blogcu.com/levent-kiz-meslek-lisesi/5971889>

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Kütüphaneleri Yönetmeliği 12.03.2010 tarihinde řu adresten erişilmiştir:
http://mevzuat.meb.gov.tr/html/2529_0.html